

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA II ETAP EDUKACYJNY - KLASY IV–VI

Rodzaj zajęć edukacyjnych: religia

I. Podstawa prawna:

- 1) Rozporządzeniem MEN z dnia 10 czerwca 2015r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. z dnia 18 czerwca 2015 r., poz. 843).
- 2) Rozporządzenia MEN z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2012 r., poz. 977 z późn. zm.).
- 3) Zasady Wewnątrzszkolnego Oceniania Szkoły Podstawowej nr 58 w Łodzi.
- 4) Program nauczania religii: „Poznaję Boga i w Niego wierzę”. Program nauczania religii w klasach IV-VI szkoły podstawowej.

II. Cele kształcenia/wymagania ogólne/obszary aktywności ucznia:

1.	Zainteresowanie przedmiotem: uczeń posługuje się podstawowymi określeniami biblijnymi; zna podstawowe prawdy wiary; aktywnie przeżywa rok liturgiczny; zna istotę sakramentów.
2.	Analiza i interpretacja Pisma Świętego: uczeń umie korzystać z Pisma Św. ; odczytuje przesłanie poznanych fragmentów biblijnych ; pozyskuje informacje z różnych źródeł, selekcjonuje je i porządkuje.
3.	Tworzenie narracji biblijnej: uczeń tworzy krótką wypowiedź o postaci i wydarzeniu biblijnym posługując się poznаныmi pojęciami; przedstawia własne stanowisko i próbuje je uzasadnić.
4.	Zainteresowanie problematyką społeczną i parafialną: uczeń ma nawyk dociekania w kontekście społecznym – zadaje pytania „dlaczego jest tak, jak jest?” i „czy mogłoby być inaczej?” oraz próbuje odpowiedzieć na te pytania; aktywnie angażuje się w życie parafii.
5.	Współdziałanie w sprawach publicznych: uczeń współpracuje z innymi – planuje, dzieli się zadaniami i wywiązuje się z nich.

III. Cele oceniania:

1. Rozpoznanie przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań programowych.
2. Informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i zachowaniu oraz postępach w tym zakresie.
3. Motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce i zachowaniu.
4. Pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju.
5. Dostarczenie rodzicom (prawnym opiekunom) informacji o postępach, trudnościach w nauce, zachowaniu oraz specjalnych uzdolnieniach ucznia.

6. Umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i przebiegu pracy dydaktyczno-wychowawczej.

IV. Przedmiot oceniania (wiedza, umiejętności, postawy):

1.	Wiadomości (wiedza przedmiotowa i jej rozumienie).
2.	Umiejętność odczytania przesłania poznanych fragmentów biblijnych oraz kształtowania własnego sumienia, osobowości, charakteru w oparciu o prawo Boże.
3.	Postawa ucznia i jego aktywność oraz dyscyplina pracy na lekcjach.
4.	Zaangażowanie w prace na rzecz szkoły i środowiska lokalnego i parafii oraz konkursach religijnych.
5.	Posługiwanie się nowoczesnymi technologiami komunikacyjno-informacyjnymi dla wyszukiwania i korzystania z informacji.
6.	Wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć.

V. Ogólne zasady oceniania:

1. Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów).
2. Na wniosek ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę – ustnie lub komentarzem do pracy pisemnej.
3. Na wniosek ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) sprawdzone i ocenione pisemne prace kontrolne i inna dokumentacja dotycząca oceniania ucznia są udostępniane do wglądu uczniowi lub jego rodzicom (prawnym opiekunom).
4. Nauczyciel ma obowiązek dostosować wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.

VI. Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych:

1. **Wypowiedzi ustne [waga oceny: 2]**– co najmniej 1 w każdym śródroczu, np. swobodna dłuższa wypowiedź na określony temat prezentująca znajomość pojęć, dat, faktów(przyczyn i skutków), postaci historycznych lub też odpowiedź na pięć celowych pytań dotyczących różnych pojęć, dat, faktów, postaci historycznych. Przy odpowiedzi ustnej obowiązuje znajomość materiału z trzech ostatnich lekcji, w przypadku lekcji powtórzeniowych z całego działu.
2. **Wypowiedzi pisemne:**
 - 1) **sprawdziany wiedzy i umiejętności [waga oceny:3]** - podsumowujące poszczególne działy, poprzedzone są lekcją powtórzeniową z podaniem zakresu materiału; zapowiedziane są z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem;
 - 2) **kartkówki [waga oceny: 2]** (10–15 min.) - obejmują materiał z trzech ostatnich lekcji; nie są one zapowiadane (mają rangę odpowiedzi ustnej).
3. Kartkówki i sprawdziany zawierają przynajmniej jedno zadanie na ocenę celującą.

4. **Aktywność na lekcji [waga oceny: 1]** - (krótkie wypowiedzi, udział w dyskusji) oceniania jest na bieżąco za pomocą plusów zapisywanych w dzienniku– uczeń otrzyma ocenę bardzo dobrą, gdy zgromadzi 5 plusów. W przypadku dużego wkładu pracy na lekcji, przemyślanych, dojrzałych wypowiedzi lub prezentacji wiadomości wykraczających poza program uczeń otrzymuje ocenę b. dobrą lub celującą (bez konieczności zapisywania plusów).
5. **Praca domowa [waga oceny: 1]** 1–2 razy w śródroczu. Ocenie podlegają: pomysłowość rozwiązania, poprawność merytoryczna, zgodność z poziomem wymagań i oceniane są w skali b. dobry – dobry – dostateczny – dopuszczający. W przypadku braku pracy domowej, zeszytu przedmiotowego lub ćwiczeń uczeń otrzymuje minus – 3 minusy to ocena niedostateczna.
6. **Samodzielnie opracowane prace dodatkowe [waga oceny: 2]** - oparte na innych źródłach niż podręcznik (plansze, rysunki, referaty, gazetki, prezentacje multimedialne, plakaty, itp.) oceniane są celujący – b. dobry – dobry lub za pomocą plusów.
7. **Aktywność pozalekcyjna, udział w konkursach [waga oceny: 3]** – ocena celująca częściowa lub śródroczna/ roczna, co uzależnione jest rangi konkursu i zajętego miejsca.
8. **Praca w grupie [waga oceny: 1]** - organizowana na bieżąco, oceniana jest na podstawie „Karty obserwacji\ samooceny pracy ucznia w zespole” wg określonej punktacji:

Lp.	Obszar obserwacji – samooceny	Punkty
1.	Chętnie podejmuje współpracę z innymi	2
2.	Jest zaangażowany w pracę grupy	2
3.	Umie słuchać innych	4
4.	Ma ciekawe pomysły	2
5.	Akceptuje powierzone role	1
6.	Grzecznie odnosi się do kolegów	1
7.	Szanuje zdanie innych	1
8.	Pomaga innym w pracy	1
9.	Nie wykonuje rzetelnie powierzonych zadań i ról	-1
10.	Nie uczestniczy w pracy zespołu	-2
11.	Przeszkadza w wykonywaniu zadania	-2
12.	Lekceważy innych	-2

9. Kryteria oceny pracy w grupie:

1) (-7) - 1 pkt	– niedostateczny	(1)
2) 2 – 3 pkt	– dopuszczający	(2)
3) 4 – 5 pkt	– dostateczny	(3)
4) 6 – 8 pkt.	– dobry	(4)
5) 9 – 11 pkt.	– bardzo dobry	(5)
6) 12 pkt.	– celujący	(6)

VII. Kryteria ustalania ocen częściowych z prac pisemnych i warunki ich poprawy:

1. Ocenianie prac pisemnych wyraża się w % przeliczanych na stopnie szkolne:
 - 1) Powyżej 100% – celujący (6);

2) 100–91%	-bardzo dobry	(5);
3) 90–76%	-dobry	(4);
4) 75–51%	-dostateczny	(3);
5) 50–31%	-dopuszczający	(2)
6) 30–0%	-niedostateczny	(1).

- Oceny cząstkowe mogą być uzupełnione o plus w przypadku, gdy brakło jednego lub pół punktu do oceny wyższej.
- Prace klasowe i sprawdziany są dla ucznia obowiązkowe. Nieobecność na nich ucznia musi być usprawiedliwiona.
- Uczeń, który był nieobecny na pracy klasowej lub sprawdzianie, po uzgodnieniu z nauczycielem terminu, jest zobowiązany ją zaliczyć w formie pisemnej, ustnej lub ćwiczeń praktycznych w ciągu dwóch tygodni po powrocie do szkoły. W przypadku uchylenia się (dwie nieobecności), uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.**
- Sprawdziany wiedzy i umiejętności są zapowiedziane tydzień wcześniej, odnotowane w dzienniku lekcyjnym i omówiony ich zakres .
- Sprawdziany, z których uczeń otrzymał ocenę niedostateczną lub dopuszczającą ma prawo poprawić w ciągu dwóch tygodni. Do dziennika obok oceny uzyskanej poprzednio wpisuje się ocenę z poprawy.
- Sprawdzenie, omówienie, poprawa wypowiedzi pisemnych odbywa się w ciągu tygodnia (5 dni roboczych) od daty ich napisania.
- Sprawdziany pisemne są przechowywane do końca roku szkolnego i udostępniane uczniom i rodzicom na terenie szkoły.
- Uczeń nieobecny na sprawdzianie ma obowiązek napisania lub zaliczenia odpowiedzi ustną (sposób zaliczenia określa nauczyciel) w ciągu dwóch tygodni od dnia powrotu do szkoły.
- Próba ściągania lub porozumiewania się na sprawdzianach pisemnych karane są utratą prawa do ich poprawy.
- Nie ocenia się uczniów do trzech dni po dłuższej niż tygodniowa usprawiedliwionej nieobecności w szkole.
- Ocenę celującą może otrzymać uczeń w przypadku, gdy osiągnie 100% punktów i/lub poprawnie napisze zadania dodatkowe, o podwyższonym stopniu i trudności.
- Za aktywność na lekcji (krótkie wypowiedzi, udział w dyskusji) uczeń na bieżąco otrzymuje plusy. Gdy zgromadzi 5 plusy, dostaje ocenę bardzo dobrą. W przypadku dużego wkładu pracy na lekcji, przemyślanych, dojrzałych, mądrych wypowiedzi lub prezentacji wiadomości wykraczających poza program uczeń otrzymuje ocenę b. dobrą lub celującą (bez konieczności zapisywania plusów).
- W przypadku braku pracy domowej krótkoterminowej, zeszytu przedmiotowego lub braku notatek z poprzednich lekcji uczeń otrzymuje minus – 3 minusy to ocena niedostateczna, chyba że nauczyciel przy zadawaniu pracy domowej zaznaczy, iż jest ona na ocenę.

VIII. Kryteria oceniania i klasyfikowania śródrocznego oraz rocznego:

- Ogólne wymagania edukacyjne z przedmiotu. Uczeń otrzymuje ocenę:
 - 1) celującą, jeśli: jego wiadomości i umiejętności znacznie wykraczają poza program nauczania przedmiotu dla danej klasy, samodzielnie i twórczo

rozwija własne zainteresowania i uzdolnienia – bierze udział w konkursach i osiąga w nich czołowe miejsca. Jest szczególnie aktywny i twórczy na zajęciach – służy pomocą swym rówieśnikom.

Laureat konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim oraz laureat lub finalista ogólnopolskiej olimpiady przedmiotowej otrzymuje z danych zajęć edukacyjnych najwyższą pozytywną roczną ocenę klasyfikacyjną. Uczeń, który tytuł laureata konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim lub tytuł laureata lub finalisty ogólnopolskiej olimpiady przedmiotowej uzyskał po ustaleniu rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych, otrzymuje z tych zajęć edukacyjnych najwyższą pozytywną końcową ocenę klasyfikacyjną.

- 2) bardzo dobrą, jeśli opanował wszystkie wiadomości i umiejętności przewidziane programem nauczania dla danej klasy i sprawnie się nimi posługuje w rozwiązaniu zadań i problemów w nowych sytuacjach, buduje ciekawe i poprawne wypowiedzi ustne i pisemne, jest bardzo aktywny na zajęciach;
 - 3) dobrą jeśli – opanował większość wiadomości i umiejętności zawartych w programie nauczania dla danej klasy, co pozwala mu na samodzielne rozwiązywanie typowych zadań i problemów o średnim stopniu trudności, jest aktywny na zajęciach;
 - 4) dostateczną jeśli – opanował podstawowe wiadomości i umiejętności ujęte w programie nauczania dla danej klasy, potrafi rozwiązać zadanie typowe o niewielkim stopniu trudności, na ogół jego wypowiedzi ustne i pisemne są zgodne z tematem, jednak niezbyt wyczerpujące, sporadycznie jest aktywny na zajęciach;
 - 5) dopuszczającą jeśli – opanował podstawowe wiadomości i umiejętności zawarte w programie nauczania dla danej klasy, jednak rozwiązuje zadania o łatwym stopniu trudności i z pomocą nauczyciela, jego wypowiedzi ustne i pisemne nie zawsze są zgodne z tematem, jest okazjonalnie aktywny na zajęciach;
 - 6) niedostateczną jeśli – nie opanował wiadomości i umiejętności przewidzianych programem nauczania dla danej klasy, nie potrafi rozwiązać zadań łatwych, nawet z pomocą nauczyciela, jego wypowiedzi ustne i pisemne są krótkie i nie na temat, nie jest aktywny na zajęciach, nie wykonuje poleceń nauczyciela.
2. Szczegółowe wymagania edukacyjne na poziomie podstawowym i rozszerzonym są zredagowane w planie wynikowym przedmiotu dla poszczególnych klas (IV–VI).
 3. Aby ustalić ocenę klasyfikacyjną z przedmiotu uczeń powinien mieć co najmniej 5 ocen cząstkowych.
 4. **Kryteria ustalania śródrocznej, rocznej oceny klasyfikacyjnej:**

Średnie ważone arytmetyczne	Stopie według skali:
1 – 1,54	Niedostateczny – 1
1,55 – 2,54	Dopuszczający – 2
2,55 – 3,64	Dostateczny – 3
3,65 – 4,64	Dobry – 4
4,65 – 5,64	Bardzo dobry – 5
5,65 i >	Celujący – 6

5. Biorąc pod uwagę potrzeby edukacyjne i rozwojowe oraz możliwości psychofizyczne ucznia, jego wysiłek i zaangażowanie oraz zainteresowanie przedmiotem, nauczyciel może ustalić wyższą śródroczną, roczną ocenę klasyfikacyjną niż ocena wynikająca z kryteriów, o których mowa w ust. 4.
6. Uczeń może **nie być klasyfikowany z przedmiotu**, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach przekraczającej połowę czasu przeznaczonego na te zajęcia w szkolnym planie nauczania. W takim przypadku może zdawać egzamin klasyfikacyjny na własną prośbę lub na pisemny wniosek rodziców (prawnych opiekunów). Egzamin klasyfikacyjny ma formę ustną i pisemną. Termin egzaminu klasyfikacyjnego wyznacza dyrektor szkoły, nie później jednak niż w ostatnim tygodniu zajęć szkolnych przed plenarnym posiedzeniem rady pedagogicznej w danym roku szkolnym.
7. Aby uzyskać **wyższą niż przewidywana roczną ocenę klasyfikacyjną** z przedmiotu, uczeń lub rodzice (prawni opiekunowie) mogą zgłosić w formie pisemnego wniosku zastrzeżenie w terminie 1 tygodnia (5 dni roboczych) od uzyskania informacji o przewidywanej dla ucznia rocznej ocenie klasyfikacyjnej. W takim przypadku przeprowadza się **egzamin sprawdzający** w formie ustnej i pisemnej. Egzamin powinien odbyć się nie później niż na dwa dni przed rocznym klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej.
8. **Tryb odwołania od rocznej klasyfikacyjnej oceny z przedmiotu**, uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) mogą zgłosić zastrzeżenie do dyrektora szkoły, jeśli uznają, że roczna ocena klasyfikacyjna z tego przedmiotu została ustalona niezgodnie z przepisami prawa, dotyczącymi trybu ustalania tej oceny. Zastrzeżenie może być zgłoszone pisemnie w terminie 2 dni po zakończeniu zajęć dydaktyczno-wychowawczych. Sprawdzenie powinno odbyć się w terminie 5 dni od dnia zgłoszenia zastrzeżeń. Termin sprawdzianu ustala się z uczniem, jego rodzicami (prawnymi opiekunami).
9. **Jeśli uczeń otrzymał ocenę niedostateczną z przedmiotu, może zdawać egzamin poprawkowy**. Egzamin ten składa się z części ustnej i pisemnej. Termin egzaminu ustala dyrektor w ostatnim tygodniu ferii letnich.

IX. Sposoby przekazywania informacji zwrotnej dla ucznia i rodziców (prawnych opiekunów):

1. Nauczyciel na początku roku szkolnego informuje ucznia (na pierwszej lekcji organizacyjnej) i jego rodziców (prawnych opiekunów) na pierwszym zebraniu z rodzicami o:
 - 1) wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z przedmiotu;
 - 2) sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów;
 - 3) warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej ocenie klasyfikacyjnej z przedmiotu.
2. Informowanie o ocenach:
 - 1) oceny cząstkowe wpisywane są na bieżąco do dziennika lekcyjnego;

- 2) na miesiąc przed śródrocznym (styczeń/luty) i rocznym klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej nauczyciel ustnie i wpisem do dziennika elektronicznego oraz w formie papierowej informuje ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów) o przewidywanej dla niego negatywnej śródrocznej i rocznej ocenie klasyfikacyjnej z przedmiotu;
- 3) na miesiąc przed śródrocznym (styczeń/luty) i rocznym klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej nauczyciel ustnie i wpisem do dziennika elektronicznego informuje ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów) o przewidywanej dla niego pozytywnej śródrocznej i rocznej ocenie klasyfikacyjnej z przedmiotu.